

vistnok dog et Princip, som maa siges at være sundt og rigtigt, at, hvad der berøer paa en Bundering af det særlige Behov i Communen, overlades det naturligt til Communen selv at træffe Bestemmelser om, men at det saa ogsaa bliver de communale Autoriteter eller Communerne selv, som udrede Udgifterne dertil. Det kan jo ikke nægtes, at man her gjør, om ikke et Brud paa, saa dog en Modification i det hele Princip ved at optage en Bestemmelse som denne, og at man derved fjerner sig fra den Afstemning, som fandt Sted sidst. Men dertil kommer, at den samme lille Bestemmelse berører et andet Princip, om hvilket sandelig Meningerne ere meget deelte, hvilket ogsaa fremgaar af den hele Forhandling her idag, nemlig om selve det Udfælgte i en større Ring af Hjælperinstitutionen. Dette er et stort Spørgsmaal. Det er et Spørgsmaal, som ikke saa let kan løses, heller ikke i sin Almindelighed; det er et Spørgsmaal, — det blev ogsaa berørt af en af de ærede Talere — som ogsaa igjennem mange Tider har havt sin betydelige Anvendelse med Hensyn til Geistligheden, hvor det efterhaanden har faaet en saa udvidet Anvendelse at man jo netop derved mere og mere er kommen til Erkjendelse af det mindre Heldige deri. Men idet man er kommen til denne Erkjendelse, er det dog ikke saa, at man absolut har forkastet denne Tanke, man har tværtimod erkjendt, at der kan gives Forhold, under hvilke det kan siges at være, ikke i de paagjældende Personers Interesse, thi dem maa man under Forhandlingen om en almindelig Regel helst holde borte, men i den paagjældende Gjernings Interesse, at Principet kommer til Anvendelse. Der kan være en ældre Embedsmand, en Præst, — her vil det blive en Skolelærer, — som staaer i et saadant Forhold til den Kreds, hvortil han har virket, at det virkelig for den vilde være et sandt Tab at miste ham, medens det dog paa den anden Side maaskee er nødvendigt, at han faaer Understøttelse af yngre Kræfter. Dersom der altsaa tales om at forkaſte denne Institution, vilde det være betænkeligt og misligt; men derom er der jo ikke Spørgsmaal. Selv om man ogsaa udelader denne Bestemmelse, er der

jo som hidtil Afgang til at faae Hjælperere, hvor der maatte vise sig at være særdeles Opfordring dertil. Det er vist, at det i finantſiel Henseende kan blive lidt besværligere, end hvis man foretog denne Forandring, men denne Tilfølgelsesbesværlighed er dog ikke saaledes, at den i Reglen eller meget ofte kan ansees afgjørende, og jeg troer vel, at der kan findes Midler til at hjælpe paa anden Maade end ved saadanne Bestemmelser som dem, der her er Tale om. Dette ligger imidlertid ikke for, og jeg skal heller ikke komme dybt ind paa det nu, men jeg vilde ganske vist ansee det for hensigtsmæssigere og naturligere, om vi særskilt vilde tage Bestemmelse om Tilskud eller Understøttelse til Anvendelse og Benyttelse af Medhjælperinstitutionen under saadanne Forhold og paa saadanne Steder, hvor der virkelig kunde være særlig Opfordring dertil; thi det lader sig ikke nægte, at der virkelig gives betydelig Forskel i de forskellige Egne, og derfor bør man tage de særlige Forhold under Overbetelse, og da søge at virke tilstræffeligt hen til at afhjælpe den Mangel, der maatte findes fremfor at have en almindelig Bestemmelse, der skulde gjælde paa eengang baade for de Steder, hvor der er særlig Trang dertil, og for dem, hvor der ingen Trang er tilstede. Jeg anseer det derfor for mindre heldigt at bringe denne Bestemmelse ind her, og jeg finder, at det er langt rigtigere at afvente en anden Bestemmelse. Men til Syvende og Sidst skal jeg tilføje, at nu er jo dette Lovforslag sidst blevet vedtaget saaledes, at, naar det gaaer tilbage til det andet Thing, fremtræder det, som det der var afgjort, kun med en noget forandret Affattelse, hvorom ingen Tvivl kan reises. At der nu med Hensyn til en saadan forandret Bestemmelse som denne, vil kunne fremtræde Tvivl og Indsigelse i det andet Thing, vil jo ikke kunne paatvibes, naar man blot har været Vidne til, hvorledes den her er bleven optaget. Dette synes mig ogsaa at være en Grund til, der taler for ikke at bringe denne Forandring ind, og jeg skulde, uden paa nogen Maade at ville forkaſte den Tanke, som ligger til Grund for Forandringens Forslag, finde, at der maatte være Opfordring for de ærede Forslagsstillere til, hvis de kunde forenes derom,